

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący : SSA Andrzej Struzik

Sędziowie : SA Jerzy Bess

: SA Robert Jurga - sprawozdawca

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2015 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego i Handlowo – Produkcyjnego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w upadłości likwidacyjnej

przeciwko „(...)” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej od pkt. III i IV wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział IX Gospodarczy z dnia 18 lipca 2014 r., sygn. akt IX GC 877/12

postanawia :

I. sprostować oczywistą niedokładność w oznaczeniu strony powodowej zawartym w komparycji i sentencji zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uzupełnić jej firmę przez dodanie słów „w upadłości likwidacyjnej”;

II. oddalić zażalenie;

III. zasądzić od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym pkt. III wyroku Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od strony powodowej Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budowlanego i Handlowo – Produkcyjnego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz strony pozwanej „(...)” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 16.706 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Z kolei w pkt. IV nakazano ściągnąć od wyżej wskazanej strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 4.689 zł. W uzasadnieniu wyroku wskazano, że o kosztach Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 Kpc. Na koszty określone w pkt. III wyroku złożyły się kwoty : 5.689 zł tytułem opłaty od zarzutów od nakazu zapłaty, 1.000 zł tytułem uiszczonej przez pozwaną zaliczki na poczet opinii biegłego, 10.000 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika ustalona na poziomie około 1,5 stawki minimalnej, gdyż w ocenie Sądu Okręgowego z uwagi na rozległe postępowanie dowodowe uzasadnione jest ustalenie wynagrodzenia pełnomocnika na tym poziomie oraz kwota 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa. Z kolei w pkt. IV wyroku nakazano ściągnięcie od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa koszty opinii biegłego.

W złożonym zażaleniu strona powodowa zaskarżyła pkt. III i IV wyroku zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a to :

- naruszenie art. 144 ust. 2 puin poprzez niewłaściwe zastosowanie, tj. zasądzenie zwrotu kosztów procesu od Syndyka Masy Upadłości podczas gdy świadczenia stanowiące przedmiot postępowanie powinny być zasądzone od upadłego,

- naruszenie art. 89 Kpc w związku z § 6 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez pominięcie wynikającej z tego przepisu normy w zakresie stawki minimalnej.

W powyższym stanie rzeczy strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez :

1). zasądzenie od upadłego Przedsiębiorstwa Budowlanego i Handlowo – Produkcyjnego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w K. na rzecz strony pozwanej „(...)” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 10.306 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

2). nakazanie ściągnięcia od upadłego Przedsiębiorstwa Budowlanego i Handlowo – Produkcyjnego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwoty 4.689 zł.

W złożonej odpowiedzi na zażalenie strona pozwana wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od strony powodowej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie strony powodowej jest bezzasadne i jako takie zostało oddalone.

Zanim zostaną poddane ocenie zarzuty zgłoszone przez stronę powodową Sąd Apelacyjny zwraca uwagę na błąd jaki popełnił Sąd Okręgowy nadając jednoczesny bieg apelacji strony powodowej od całości wyroku oraz odrębnemu zażaleniu tej strony od pkt. III i IV wyroku a zatem co do kosztów procesu. W sytuacji gdy kwestionowane jest w drodze apelacji rozstrzygnięcie merytoryczne, tej samej stronie nie przysługuje prawo do złożenia zażalenia na koszty procesu. Bez znaczenia jest tutaj to, że apelację wniosła sama strona a zażalenie zostało złożone przez jej pełnomocnika. Orzeczenie o kosztach procesu jest bowiem związane z rozstrzygnięciem merytorycznym i od niego uzależnione. Złożone zażalenie powinno zostać zatem odrzucone. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy takiej decyzji nie podjął przekazując Sądowi Apelacyjnemu oba środki odwoławcze. Zanim doszło do ich rozpoznania strona powoda cofnęła skutecznie apelację wobec czego postanowieniem z dnia 31 grudnia 2014 r. umorzono postępowanie apelacyjne. Dopiero z tym momentem otwarła się możliwość merytorycznego rozpoznania zażalenia. Przechodząc do oceny zarzutów złożonego zażalenia w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na szczególną rolę jaką pełni syndyk masy upadłości w toku postępowań sądowych, w których reprezentuje masę upadłości. Postępowania te syndyk prowadzi na rzecz upadłego ale w imieniu własnym będąc tzw. stroną zastępczą. Działanie w takim charakterze oznacza, że stroną postępowania w znaczeniu formalnym, ze wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami w tym także dotyczącymi sposobu oznaczania strony postępowania jest syndyk masy upadłości a stroną w znaczeniu materialnym jest upadły. Sąd Apelacyjny nie podziela poglądu prezentowanego przez stronę pozwaną jakoby udział w postępowaniu sądowym wymagał zasądzania świadczenia na rzecz lub od upadłego. Pogląd taki nie ma umocowania w treści art. 144 a zwłaszcza § 2 tego artykułu puin przyznającego syndykowi masy upadłości status zastępcy pośredniego. Konsekwencją tej regulacji jest sposób oznaczania strony postępowania jako reprezentowanej przez syndyka. Sąd Okręgowy generalnie prawidłowo rozstrzygnął ten problem omyłkowo pomijając w oznaczeniu strony powodowej zwrot wymagany przez art. 60¹ puin. W świetle tego przepisu po ogłoszeniu upadłości przedsiębiorca występuje w obrocie pod dotychczasową firmą z dodaniem „w upadłości likwidacyjnej” albo „w upadłości układowej”. Zważywszy na fakt, że przepisy regulujące obligatoryjne składniki firm przedsiębiorców regulowane są przez przepisy bezwzględnie obowiązujące, firma upadłego niezależnie od tego kto ją reprezentuje w toku postępowania sądowego

powinna zawierać jeden z tych elementów. Zdaniem Sądu Apelacyjnego dotyczy to także sytuacji gdy w postępowaniu sądowym występuje syndyk masy upadłości, Przywołany przepis nie uzależnia bowiem używania takiego dodatku od tego, kto reprezentuje upadłego w toku danego postępowania. Przyjmując, że błąd Sądu Okręgowego w tym zakresie należy uznać za oczywistą niedokładność, Sąd Apelacyjny w pkt. I postanowienia z urzędu sprostował jej oznaczenie tak aby jej firma posiadała brzmienie uwzględniające art. 60¹ puin., na zasadzie art. 350 Kpc w zw. z art. 397 § 2 Kpc oraz art. 391 Kpc. Co do drugiego zarzutu zażalenia uszło uwadze strony powodowej, że zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, a granice w jakich może zostać określona opłata wyznacza z jednej strony stawka minimalna, a z drugiej jej sześciokrotność i wartość przedmiotu sprawy. Poruszając się w tych ramach prawem Sądu meriti jest przyznanie pełnomocnikowi wynagrodzenia powyżej stawki minimalnej pod warunkiem, że przemawiają za tym powyższe okoliczności. Sąd Apelacyjny oceniając nakład pracy pełnomocnika strony pozwanej nie ma wątpliwości, że trafnie Sąd Okręgowy zasądził na jego rzecz wynagrodzenie w stawce wyższej niż minimalna aczkolwiek błędnie wskazał, że odpowiada ono 1,5 stawki minimalnej. Zasądzone wynagrodzenie wynosi bowiem nieco mniej niż 3 stawki minimalne liczone od wartości przedmiotu sporu. Nadal jednak mieści się w wyżej wskazanych granicach i w ocenie Sądu Apelacyjnego jest uzasadnione nakładem pracy pełnomocnika i charakterem sprawy.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt. II sentencji postanowienia na zasadzie art. 385 Kpc w zw. z art. 397 § 2 Kpc. W pkt. III postanowienia orzeczono o należnych stronie pozwanej kosztach postępowania zażaleniowego w myśl zasady odpowiedzialności za wynik postępowania. Na przyznane stronie pozwanej koszty złożyła się kwota 1.200 zł stanowiąca zwrot kosztów zastępstwa procesowego ustalonych w wysokości stawki minimalnej określonej według § 12 ust. 2 pkt. 2 w zw. z § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U t.j. z 2013 r. poz.490).